



## OSLO TINGRETT

### DOM

---

**Avsagt:** 29.08.2026 i Oslo tingrett,  
**Saksnr.:** 26-061396TVI-TOSL/05  
**Dommer:** Tingrettsdommer Hans-Christian Ingebrigtsen  
**Saken gjelder:** Krav om tilsidesettelse av voldgiftsdom

---

Coli Bulk Carriers GmbH

Advokat Christian Bjørtuft Ellingsen

**mot**

Norwegian Hull Club Gjensidig  
Assuranseforening

Advokat Bjarne Andreas Meidell

---

## DOM

Saken gjelder krav om tilsidesettelse av voldgiftsdom som ugyldig.

### **Fremstilling av saken**

#### **Sakens bakgrunn**

Under frakt av husmoduler fra Malaysia til Sverige med skipet «Asian Bulker» i juni 2022 ble lasten skadet da skipet kom ut for dårlig vær. Lasteeier fremmet krav mot Frontlog AB, som hadde avtalt transport av husmodulene med Coli Bulk Carriers GmbH (Coli Bulk). Frontlog AB fremmet deretter lasteskadekrav mot Coli Bulk, og igangsatte voldgift mot Coli Bulk i London, med krav om fastsettelsesdom for lasteskadeansvaret. Coli Bulk fremmet i sin tur krav under ansvarsforsikring tegnet hos Norwegian Hull Club – Gjensidig Assuranseforening (NHC) for potensielt ansvar for skade på lasten.

NHC avslo dekning under ansvarsforsikringen med grunnlag i avtalen punkt 34.1.4 om unntak for dekning, begrunnet med brudd på CSS-koden for sikring av last. Coli Bulk igangsatte 5. desember 2024 voldgift for å få fastsettelsesdom på at ansvarsforsikringen dekket Coli Bulks potensielle lasteskadeansvar overfor Frontlog AB.

Ansvarsforsikringen er en P&I-forsikring, der formålet er å sikre forsikringstageren mot den økonomiske risikoen som ligger i at man kan pådra seg erstatningsansvar overfor tredjepersoner i tilknytning til drift av skipet, bl.a. ved skade på lasten. Lasteskadeansvaret for sjøtransport er konvensjonsbasert, og implementert i norsk rett gjennom sjøloven kapittel 13, der § 275 fastsetter et uaktsomhetsansvar med omvendt bevisbyrde. Aktsomhetsnormen fastsettes med utgangspunkt i kravene som stilles til en sjøtransportør, og der hovedregelen følger av sjøloven § 262.

Våren 2025 oppnevnte Coli Bulk advokat Jens Brede som voldgiftsdommer og NHC oppnevnte professor emerita dr. juris Trine-Lise Wilhelmsen. De partsoppnevnte voldgiftsdommerne oppnevnte i mars 2025 advokat Stephan L. Jervell som rettens leder. I voldgiftsrettens planmøte i april 2025 og under den muntlige høringen i desember 2025 bekreftet partene at de anså voldgiftsdommerne som upartiske og uavhengige. Muntlige forhandlinger ble gjennomført 1.-3. desember 2025. Voldgiftsretten avsa 14. januar 2026 dom i saken. Coli Bulk fikk ikke medhold i sitt krav, og ble dømt til å erstatte motpartens saksomkostninger med ca. kr 5 millioner.

#### **Prosesshistorien**

Coli Bulk v/ advokat Christian Bjørtuft Ellingsen tok 13. april 2026 ut stevning ved Oslo tingrett mot NHC, med krav om at voldgiftsdommen settes til side som ugyldig på grunn av saksbehandlingsfeil, jf. voldgiftsloven (vogl.) § 43 første ledd bokstav e. Ved prosesskriv 17. juni 2026 fremmet saksøker ny prinsipal anførsel om ugyldighet på grunn av inhabilitet hos voldgiftsdommer Wilhelmsen, jf. vogl. § 43 første ledd bokstav d.

NHC v/ advokat Vetle Knudsen Nordstoga tok i tilsvaer 5. mai 2026 til motmæle og påsto seg frifunnet. I senere prosesskriv er også anførselen om inhabilitet bestridt.

Partene avtalte med rettens samtykke skriftlig behandling av saken, jf. tvisteloven (tvL.) § 9-9 andre ledd. Sluttinnlegg ble inngitt 29. juni 2026.

På grunn av alvorlige dataproblemer hos domstolene, ferieavvikling, og andre berammelser er dommen forsinket med seks uker.

### **Saksøkerens påstandsgrunnlag**

#### **Prinsipalt: Professor Wilhelmsens habilitet**

Voldgiftsdommen er ugyldig fordi professor Wilhelmsen var inhabil som voldgiftsdommer, jf. vogl. § 43 første ledd bokstav d, jf. § 14, jf. 13 første ledd.

Advokatfirmaet Thommessen har medvirket til å gi Wilhelmsen omfattende oppdrag i treårsperioden før oppnevningen i voldgiftssaken, og har fortsatt med å medvirke til at Wilhelmsen er gitt betydelige oppdrag etter at hun ble oppnevnt i saken.

I de siste tre årene før Wilhelmsen ble oppnevnt som voldgiftsdommer i saken, medvirket Advokatfirmaet Thommessen til at Wilhelmsen fikk to større oppdrag om å utferdige ekspertrapporter med et samlet honorar på NOK 469 000. I samme treårsperiode medvirket Thommessen også til at Wilhelmsen ble oppnevnt som voldgiftsdommer i tre saker med et samlet honorar på NOK 5 620 000. Wilhelmsens totale honorar for sitt arbeid på disse sakene i denne treårs perioden utgjør NOK 6 089 000.

I perioden etter oppnevningen som dommer i voldgiftssaken, medvirket Advokatfirmaet Thommessen direkte til at Wilhelmsen har blitt oppnevnt som voldgiftsdommer i ytterligere tre saker. Advokatfirmaet Thommessen har følgelig medvirket til at Wilhelmsen har fått 8 oppdrag over en relativt kort tidsperiode. I den ene av de tre nye sakene trakk Wilhelmsen seg da motpart protesterte på oppnevningen.

Når de to betalte ekspertoppdragene ses i sammenheng med de tre oppnevningene som voldgiftsdommer i perioden før oppnevning i saken, er det en klar presumpsjonen for inhabilitet. Dette blir ytterligere forsterket når man tar i betraktning de tre nye oppnevningene fra Advokatfirmaet Thommessen kort tid etter oppnevningen i saken. Samlet overstiger oppdragene også det antall saker som gjør at forholdet må anses å være et oransje liste tilfelle etter IBA-retningslinjene.

Tre forhold medfører enkeltvis og samlet inhabilitet. *For det første* antallet oppdrag Advokatfirmaet Thommessen har medvirket til at Wilhelmsen har fått. *For det andre*, verdien av oppdragene. *For det tredje*, oppdragenes verdi målt opp mot Wilhelmsens samlede inntekter de aktuelle inntektsårene. Når ett advokatfirma medvirker til at en voldgiftsdommer får en rekke oppdrag som samlet sett utgjør 55 % av dommerens inntekt over en treårsperiode, er man langt over terskelen for hvilke bindinger som medfører

inhabilitet. I slike situasjoner må forholdene opplyses, og en eventuell oppnevning som voldgiftsdommer forutsetter aksept fra den annen part.

**Subsidiært: Voldgiftsrettens vurdering av saksøkers anførsler knyttet til tolkningen av Ansvarsforsikringen**

Voldgiftsdommen er ugyldig fordi voldgiftsretten ikke tok stilling til saksøkers sentrale anførsler knyttet til tolkningen av Ansvarsforsikringen, og det er nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for avgjørelsen, jf. vogl. § 43 bokstav e). Det vises til TOSL-2017-125770, med henvisning til LB-1996-2479 og HR-2016-1665-U.

Saksøkers anførsel som voldgiftsretten ikke vurderte gikk ut på at unntaksbestemmelsen i Rule 34.1.4 ikke kan tolkes isolert, at ansvarsforsikringen må tolkes som en helhet for å fastslå dens dekningsområde og at det da er sentralt å vurdere unntaket opp mot hovedregelen i Rule 12.

Det var et sentralt element i saksøkers påstandsgrunnlag at en vid og isolert fortolkning av unntaket i Rule 34.1.4 ville gjøre hovedregelen i Rule 12 innholdsløst og reelt sett fjerne lasteskadeansvaret fra ansvarsforsikringens dekningsfelt. Saksøkers andre anførsler knyttet til tolkningen av Rule 34.1.4 endrer ikke dette.

Det er ikke bestridt at voldgiftsretten *oppfattet* anførselen, men voldgiftsretten tok ikke i sin vurdering opp i seg de sentrale elementene derfra. Voldgiftsretten tok ikke stilling til saksøkers anførsel bare ved å tolke ordlyden i unntaket i Rule 34.1.4.

Dersom voldgiftsretten hadde tatt stilling til de sentrale elementene i saksøkers anførsel, ville ikke voldgiftsretten kunne komme til det tolkningsresultat den har gjort. Det er dermed nærliggende at feilen har hatt betydning for avgjørelsen.

Saksøker mener partene nå synes å være enige om at Coli Bulks ansvar var dekket av Ansvarsforsikringen og at voldgiftsrettens dom følgelig var feil. NHC har ikke forsøkt å forklare hvordan Coli Bulks ansvar ikke kan være dekket av Ansvarsforsikringen gitt NHCs fortolkning av Rule 34.1.4.

**Atter subsidiært: Saksbehandlingen ved avgjørelsen av saksomkostningsspørsmålet**  
*Atter subsidiært* anføres at voldgiftsrettens avgjørelse av saksomkostningsspørsmålet er ugyldig fordi voldgiftsretten ikke foretok noen reell vurdering av nødvendigheten av saksomkostninger på det nivået som ble krevet dekket, jf. vogl. § 43 bokstav e.

Ved vurdering av saksomkostningskrav etter voldgiftsloven vil prinsippene om vurdering av saksomkostningskrav etter tvisteloven ha stor overføringsverdi, jf. Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) side 109. Dersom det kreves erstatning for arbeid utført av flere, må det vurderes om dette fremstår som nødvendig eller hensiktsmessig for å få oppdraget utført på en effektiv måte, eller om de nødvendige omkostningene kunne ha vært lavere dersom det bare hadde vært benyttet én advokat, jf. HR-2020-1515-U, avsnitt 25.

For å kunne ta stilling til saksøkers innsigelser til saksøktes saksomkostningskrav, måtte voldgiftsretten ha bedt saksøkte om å redegjøre nærmere for saksomkostningskravet. Det var ikke mulig å gjøre en reell vurdering av om omkostningene var forsvarlige uten å få nærmere informasjon om hvordan disse er pådratt. Når voldgiftsretten ikke sørget for å innhente informasjon om antall advokater og advokatfullmektiger som hadde jobbet med saken, behovet for å ha et stort team på saken, hvordan arbeidet hadde blitt fordelt mellom disse og relevante timepriser, sørget voldgiftsretten ikke for å ha et tilstrekkelig grunnlag for å foreta vurderingen i denne konkrete saken.

En reell vurdering var særlig nødvendig fordi saksøkte fremmet et saksomkostningskrav på over kr 5 millioner, noe som utgjorde ca. 40 % av tvistesummen, for en sak som strakk seg over 3 rettsdager med et relativt begrenset faktum og oversiktlige rammer for saken, og hvor salærkravet var nær det dobbelte av saksøkers. Det er derfor nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for avgjørelsen.

#### **Saksøkerens påstand**

1. Voldgiftsdom avsagt 14. januar 2026 i voldgift mellom Coli Bulk Carriers GmbH og Norwegian Hull Club – Gjensidig Assuranseforening settes til side som ugyldig.

##### Subsidiært:

2. Den delen av voldgiftsdom avsagt 14. januar 2026 i voldgift mellom Coli Bulk Carriers GmbH og Norwegian Hull Club – Gjensidig Assuranseforening som gjelder idømmelse av saksomkostnader settes til side som ugyldig.

##### I begge tilfeller:

3. Norwegian Hull Club – Gjensidig Assuranseforening dømmes til å erstatte saksomkostnadene til Coli Bulk Carriers GmbH.

#### **Saksøktes påstandsgrunnlag**

##### **Professor Wilhelmsens habilitet**

Det foreligger ikke forhold som er egnet til å skape berettiget tvil om professor Trine-Lise Wilhelmsens upartiskhet og uavhengig i saken mellom NHC og Coli Bulk, jf. vgl. § 14 andre ledd, jf. § 13.

Det medfører ikke i seg selv inhabilitet at en part har oppnevnt den samme voldgiftsdommeren flere ganger tidligere, se Woxholth: Voldgift (2013) side 466 og Danmarks Højesterets dom 11. november 2004 i sak 169/2004 (inntatt i UfR 2005 s. 611). NHC var part i kun én av Wilhelmsens oppnevnelser de siste fem årene, og da kun som én av fjorten saksøkte assurandører i en sak hvor Wilhelmsen var fellesoppnevnt.

Det medfører heller ikke uten videre inhabilitet at en voldgiftsdommer tidligere har vært oppnevnt i flere saker som involverer *samme prosessfullmektig*, jf. Högsta Domstolens avgjørelse i NJA 2010 s. 317.

Momentene Högsta Domstolen pekte på er relevante for helhetsvurderingen som må gjøres under voldgiftsloven. Det var ulik ansvarlig advokat hos Thommessen i alle de tidligere sakene. Og Wilhelmsen hadde i den samme perioden mange andre oppdrag med mange involverte advokatkontorer: Hun var involvert i fire andre voldgiftssaker (hvorav en ble forlikt) med syv involverte advokatkontorer, og hun hadde 14 andre oppdrag med 11 forskjellige oppdragsgivere. Wilhelmsen fikk altså ikke bare oppdrag (og inntekter) i saker som involverer Advokatfirmaet Thommessens klienter. Som følge av sin «standing» og tillit i bransjen får hun oppdrag fra mange ulike aktører. Øvrige kontaktpunkter med Thommessen forut for oppnevningen i denne saken, var en begrenset second opinion og ren formidling av kontakt mellom Wilhelmsen og et utenlandsk advokatfirma.

Advokatfirmaet Thommessen var i perioden juni 2021 – juni 2026 involvert i minst 29 voldgiftssaker i den aktuelle perioden, og Wilhelmsen var altså ikke (felles)oppnevnt i mer enn tre av disse. Det er derfor ingen «koblinger» mellom Wilhelmsen og NHC eller Thommessen som skaper berettiget tvil om Wilhelmsens upartiskhet eller uavhengighet, jf. vogl. § 14, jf. § 13.

At professor Wilhelmsens oppnevnelser de siste fem årene før voldgiften som dette søksmålet gjelder, var *fellesoppnevnelser* taler med styrke mot at oppnevnelserne gjorde henne inhabil i saken mellom NHC og Coli Bulk. En fellesoppnevning er uttrykk for partenes felles tillit til voldgiftsdommeren, og det reduserer derfor voldgiftsdommerens påståtte partstilknytning, se forarbeidene til voldgiftsloven § 13, og Högsta Domstolens avgjørelse i NJA 2010 s. 317. En tidligere fellesoppnevning er derfor lite egnet til å skape berettiget tvil om en voldgiftsdommers upartiskhet og uavhengighet, jf. vogl. § 14 andre ledd første punktum, jf. § 13.

IBA-retningslinjene underbygger at Wilhelmsens tidligere oppnevnelser ikke gjorde henne inhabil. IBA-retningslinjene forutsetter at man teller voldgiftsdommerens tidligere oppnevnelser. Fellesoppnevnelser skal da ikke regnes med, av grunnene nevnt nedenfor.

*For det første* er fellesoppnevnelser særnorsk. Det vanlige ellers er at partene oppnevner hver sin voldgiftsdommer, og det er mot denne bakgrunn man må forstå IBA-retningslinjenes omtale av tidligere oppnevnelser. Det fremgår av kommentarene til Artikkel 3.2.8:

«The Review Task Force has considered further particularisation of the provision, specifically concerning the type of appointment, for example, where this is a joint appointment by counsels on both sides for sole and presiding arbitrator appointments, but has deemed that the wording of the provision is clear enough to address only appointments made by the counsel/law firm.»

At det må skilles mellom partsoppnevnelser og fellesoppnevnelser, støttes *for det andre* av at Högsta Domstolen i avgjørelse i NJA 2010 s. 317 skilte mellom de sakene hvor voldgiftsdommeren var oppnevnt av den ene parten, og der hvor han hadde blitt oppnevnt som voldgiftsrettens formann av de to partsoppnevnte dommerne i fellesskap. Om den siste typen oppnevning sa Högsta Domstolen at den «normalt inte anses skapa någon sådan koppling till en viss advokatbyrå att det skulle kunne rubba förtroendet för skiljesmannen.» Det samme gjelder fellesoppnevnelser.

At man må se bort fra fellesoppnevnelser ved anvendelsen av IBA-retningslinjene, har *for det tredje* støtte i juridisk teori. Mjaaland og Haga konkluderer i artikkelen «Voldgiftsloven § 13 annet ledd. Gjentatte oppnevnelser og voldgiftsdommeres habilitet i internasjonale forhold», inntatt i Avtalt Prosess (2015), med at «[d]e beste grunner taler for at en felles oppnevning etter vogl. § 13 annet ledd ikke skal regnes som en oppnevning etter IBA Guidelines». Konklusjonen er enda klarere med de nye kommentarene sitert ovenfor.

Alle Wilhelmsens tidligere oppnevnelser de fem siste årene før saken mot Coli Bulk var fellesoppnevnelser. Retningslinjene tilsier derfor at Wilhelmsen ikke var inhabil.

Selv dersom man skulle mene at Wilhelmsens tidligere fellesoppnevnelser er relevante under IBA-retningslinjene, vil hennes tidligere oppnevnelser falle utenfor den oransje listen. Som det fremgår av Artikkel 3.2.8 omfatter den oransje listen tilfeller der en voldgiftsdommer «has, within the past three years, been appointed [...] on more than three occasions» av samme prosessfullmektig eller advokat-firma. Wilhelmsen hadde imidlertid vært involvert i tre saker som involverte Thommessen, ikke mer enn tre saker. Av disse tre sakene var selve oppnevningen av Wilhelmsen før den aktuelle treårsperioden.

IBA-retningslinjene tilsier etter dette at Wilhelmsen var habil, og tilsier ikke engang at hun skulle ha opplyst om de tidligere oppnevningene, fordi de faller utenfor den oransje listen.

Ved valg av voldgiftsdommer(e) er relevant fagkompetanse viktig, og kan være den viktigste grunnen til at næringslivet i Norge velger voldgift som tvisteløsningsmekanisme, se Høgetveit-Berg og Nisja, *Voldgift i et nøtteskall* (2025) kapittel 3.2 i og advokatene Mjaaland og Haga: artikkel inntatt i Avtalt Prosess (2015) punkt 1.1.

Dersom habilitetsreglene forstås og anvendes på en måte som i praksis inhabiliserer alle kandidater med den etterspurte spesialkompetansen, ville noe av hensikten med voldgift forsvinne. Mjaaland og Haga peker på risikoen for «at alle erfarne kandidater etter hvert blir inhabile» i et lite land som Norge, jf. punkt 4.3 i deres artikkel. Synspunktet har støtte i fotnote 3 til IBA-retningslinjene, som påpeker at det innenfor visse typer voldgift, herunder voldgift knyttet til sjøfart, ofte vil være aktuelt å velge voldgiftsdommere «from a

specialised pool of individuals», og at «the scope of disclosure and consequences of repeat appointments» derfor vil kunne avvike fra det som ellers fremgår av retningslinjene.

NHC ønsket oppnevning av professor Wilhelmsen for å få tvisten vurdert av et panel som inkluderte fagekspertise. Gjennom en årrekke har Wilhelmsen hatt forsikrings- og sjøforsikringsrett som sine faglige hovedområder, og hun har sittet som leder av revisjonskomitéen for Nordic Marine Insurance Plan og Finansklagenemnda (skade). Det var naturlig at NHC som ett av verdens største sjøforsikringsselskaper valgte en slik fagperson til å sitte i et panel som skulle vurdere og avgjøre en av selskapets tvister.

Wilhelmsen fikk betydelige inntekter som følge av oppnevningene i sakene hvor en av prosessfullmektigene var fra Advokatfirmaet Thommessen. Men det er et viktig poeng at det er *partene* som oppnevner og betaler voldgiftsdommerne, og at Wilhelmsen i alle sakene var *fellesoppnevnt*. Det var ikke Advokatfirmaet Thommessen som betalte Wilhelmsen.

HR-2025-921-A gjaldt spørsmål om habiliteten til en voldgiftsdommer som var partner i et advokatfirma som hadde den ene parten som klient. Det kan ikke sammenlignes med det som denne saken gjelder; en professor ved UiO som fellesoppnevnes.

Det generelle prisnivået i «den forretningsjuridiske grenen» av tvistemiljøet vil føre til at enhver offentlig ansatt prosentmessig vil øke sin inntekt betraktelig ved ethvert voldgiftsoppdrag. Man bør ikke alene av den grunn komme i en form for langvarig karantene for å unngå inhabilitet.

### **Voldgiftsrettens drøftelse av alle sentrale anførsler**

Voldgiftsretten har både oppfattet og behandlet samtlige av Coli Bulks sentrale anførsler. Det foreligger ingen saksbehandlingsfeil, jf. vogl. §§ 42 og 43.

Kjernen i partenes uenighet i voldgiftssaken gjaldt tolkningen og anvendelsen av unntaket fra forsikringsdekning i Ansvarsforsikringens Rule 34.1.4. NHC mente at unntaket kom til anvendelse, mens Coli Bulk bestred dette.

For å vurdere om sentrale anførsler er oppfattet og vurdert, må man lese voldgiftsdommen, og voldgiftsdommen må ses i lys av voldgiftslovens krav til begrunnelse.

Det som Coli Bulk i stevningen har fremført og opphøyd til sin «sentrale anførsel» i voldgiftssaken, var i realiteten kun ett av flere argumenter som Coli Bulk påberopte til støtte for sin sentrale anførsel om at unntaket i Rule 34.1.4 ikke kommer til anvendelse. Argumentet er ikke annet enn en type formålsbetraktning. Stevningen overspiller den rollen og vekten som Coli Bulk faktisk tillar argumentet i voldgiftssaken.

Voldgiftsdommen gir en grundig forklaring på hvorfor voldgiftsretten konkluderte som den gjorde. I praksis er hele dommen viet til nettopp tolkningen og anvendelsen av Rule 34.1.4, og ingen del av voldgiftsdommens resultat står uforklart. Det er ingen tvil om at Coli Bulks (angivelige) sentrale anførsel ble oppfattet og vurdert.

Ikke i noe tilfelle er det nærliggende at manglende kommentering på en formålsbetraktning som utvilsomt er oppfattet, kan ha hatt betydning for avgjørelsen, jf. vogl. § 43 første ledd bokstav e. Dette ligger allerede i de materielle reglene om tolkning av forsikringsavtaler, som voldgiftsretten har forklart (og som legger formålsbetraktninger svært lite vekt i møte med avtalens ordlyd).

Dersom Coli Bulks ugyldighetssøksmål skulle føre frem, ville det i realiteten åpne for å anke voldgiftsdommer på materielt grunnlag, noe voldgiftsloven ikke åpner for, jf. §§ 42 og 43.

#### **Saksbehandlingen ved avgjørelsen av saksomkostningsspørsmålet**

Etter vogl. § 40 andre ledd kan voldgiftsretten på begjæring fra en part «pålegge en annen part å dekke alle eller deler av partens kostnader med saken *dersom den finner dette riktig*». Adgangen til å tilkjenne saksomkostninger er altså utpreget skjønnsmessig.

At loven ikke stiller andre vilkår for å tilkjenne saksomkostninger enn at voldgiftsretten «finner dette riktig», har betydning for hvilke krav som stilles til voldgiftsrettens saksbehandling. Det er voldgiftsretten selv som må vurdere om den har nok informasjon til å vurdere om er «riktig» å tilkjenne saksomkostninger.

NHC innga – i motsetning til Coli Bulk – en *begrunnet* saksomkostningsoppgave.

Det er påfallende at Coli Bulks egen omkostningsoppgave ikke inneholdt noe av den informasjonen som Coli Bulk hevder voldgiftsretten skulle ha etterspurt fra NHC (f.eks. om antall advokater som hadde arbeidet med saken, deres timepriser og hvordan arbeidet var fordelt). Det viser at Coli Bulks stevning ikke bygger på reelle innsigelser til saksbehandlingen, men i stedet er et slags forsøk på en realitetsanke.

På samme måte er det påfallende at Coli Bulks protest på NHCs sakskostnadskrav, ikke hevdet at voldgiftsretten måtte innhente den informasjon som de nå sier at voldgiftsretten skulle ha innhentet. Dersom Coli Bulk mente at slik informasjon var nødvendig for å avgjøre sakskostnadsspørsmålet uten å begå saksbehandlingsfeil, skulle Coli Bulk ha sagt dette allerede i protesten sin. Også dette viser at Coli Bulks anke ikke er utslag av reelle innvendinger til saksbehandlingen, men av misnøye med resultatet. Det kan for så vidt vises til prinsippet i vogl. § 4: Innsigelser til saksbehandlingen man kjenner til må fremmes underveis, slik at voldgiftsretten kan håndtere dem. Man skal ikke unnlate å fremme

(påståtte) innsigelser underveis med formål om å ha dem i reserve som grunnlag for et senere ugyldighetssøksmål dersom sakens resultat går en imot.

Voldgiftsrettens drøftelse av saksomkostningene er grundig, og det fremgår av dommen at Coli Bulks innsigelse er vurdert. Voldgiftsretten har formodet at forskjellen i saksomkostningskrav skyldes høyere timeantall på NHCs side, herunder som følge av at NHC førte flest vitner og påtok seg ansvar for praktiske forhold som utdrag, lydopptak mv. Og mot denne bakgrunn fant voldgiftsretten det altså riktig å tilkjenne NHC fulle saksomkostninger. Når voldgiftsretten etter en samvittighetsfull vurdering har avgjort saksomkostningskravet på slike forutsetninger, foreligger ingen saksbehandlingsfeil, og det er under enhver omstendighet ingen grunn til å se det som nærliggende at unnlatelsen av å innhente ytterligere informasjon kunne hatt betydning for avgjørelsen.

### **Saksøktes påstand**

1. Norwegian Hull Club - Gjensidig Assuranseforening frifinnes.
2. Norwegian Hull Club - Gjensidig Assuranseforening tilkjennes sakskostnader.

### **Rettens vurdering**

#### **Vilkårene for å behandle saken**

En voldgiftsdom kan bare settes til side som ugyldig av de alminnelige domstolene av de ugyldighetsgrunnene som er angitt i vogl. § 43, jf. § 42. Saksøker anfører at dommen er ugyldig fordi voldgiftsretten hadde en uriktig sammensetning, og at saksbehandlingen strider mot loven eller partenes avtale og det er nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for avgjørelsen, jf. § 43 første ledd bokstav d og e. Søksmålet er reist innen lovens frist på tre måneder, jf. vogl. § 44 første ledd.

#### **Professor Wilhelmsens habilitet**

##### **Rettslig utgangspunkt**

En voldgiftsdom kan settes til side som ugyldig dersom voldgiftsretten har hatt en uriktig sammensetning, jf. vogl. § 43 første ledd bokstav d. Det følger av ordlyden og forarbeidene at denne opphevelsesgrunnen omfatter inhabilitet hos voldgiftsrettens medlemmer, jf. Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) side 111.

Habilitetskravet fremgår av vogl. § 13 første ledd, der det fremgår at voldgiftsdommerne skal være «upartiske og uavhengige av partene». I vogl. § 14 andre ledd første setning er habilitetskravet presisert slik:

«Innsigelser kan bare gjøres gjeldende mot en voldgiftsdommer dersom det foreligger forhold som skaper berettiget tvil om voldgiftsdommerens upartiskhet eller uavhengighet.»

Selv om habilitetsreglene i voldgiftsloven bygger på en modellov utarbeidet av et FN-organ, fremgår av lovens forarbeider at habilitetskravet langt på vei vil være det samme

som etter domstolloven. De fleste typetilfeller etter domstolloven (dl.) §§ 106-108 må lede til berettiget tvil om voldgiftsdommeren er upartisk og uavhengig, og det samme gjelder når inhabilitet følger av «andre særegne omstendigheter», jf. Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) side 94.

Vurderingen av inhabilitet etter dl. § 108 har både en subjektiv og en objektiv side. Den objektive tilnærmingen – hvordan forholdet tar seg ut fra utsiden – er tillagt økende vekt i rettspraksis de senere årene. Det avgjørende for den objektive tilnærmingen etter dl. § 108 er om det foreligger forhold som gjør «at det for partene og allmenheten kan reises spørsmål ved dommerens upartiskhet», jf. HR-2025-921-A avsnitt 45. En annen formulering av vurderingstemaet er om det foreligger særlige forhold i saken som etter en objektiv målestokk gir omverdenen rimelig og saklig grunn til å tvile på dommerens upartiskhet, jf. HR-2025-699-A avsnitt 12 med henvisninger.

Selv om hensynet til hvordan forholdet tar seg ut for den brede allmennheten ikke er like viktig ved voldgift som i saker for de alminnelige domstolene, er også voldgiftsinstituttet avhengig av tillit hos brukerne og i samfunnet ellers. Som for de alminnelige domstolene forutsetter en robust og tillitvekkende voldgiftsordning en streng håndheving av habilitetskravet. Generelt kreves ikke mer for å konstatere inhabilitet etter voldgiftsloven enn etter domstolloven, men avvik kan forekomme begrunnet i særtrekk ved voldgift eller målet om en enhetlig internasjonal praksis, jf. HR-2025-921-A avsnitt 46-47.

Hensynet til enhetlig internasjonal praksis innebærer at internasjonale rettskilder kan være relevante ved tolkningen og anvendelsen av voldgiftslovens habilitetskrav.

Retningslinjene fra International Bar Association (IBA), «IBA Guidelines on Conflicts of Interest in International Arbitration», sist revidert 25. mai 2024, gir anbefalinger basert på hva som er god internasjonal praksis. Retningslinjene angir i del 1 de generelle reglene, og vurderingstemaet er i del 1 punkt 2 bokstav c formulert slik:

«Doubts are justifiable if a reasonable third person, having knowledge of the relevant facts and circumstances, would reach the conclusion that there is a likelihood that the arbitrator may be influenced by factors other than the merits of the case as presented by the parties in reaching the arbitrator's decision.»

IBA-retningslinjene del 2 gir veiledende eksempler på praktisk anvendelse av reglene, kategorisert i en rød, en oransje og en grønn liste. Forhold på den røde listen fører i utgangspunktet til inhabilitet, mens forhold på den oransje listen må vurderes konkret. Forhold på den grønne listen er normalt uproblematisk. Retningslinjene inneholder eksempler på at forholdet mellom en voldgiftsdommer og en av partenes prosessfullmektiger kan føre til inhabilitet, jf. IBA-retningslinjene del 2 punkt 2 «Waivable Red list» (under punkt 2.3), og del 2 punkt 3 «Orange List» (under punkt 3.2.8 og 3.2.9). Det er bare eksemplene på den oransje listen som er aktuelt i saken her.

Del 2 punkt 3.2.8 og 3.2.9 lyder slik:

«3.2.8 The arbitrator has, within the past three years, been appointed as arbitrator on more than three occasions by the same counsel, or the same law firm.

3.2.9 The arbitrator has, within the past three years, been appointed as an expert on more than three occasions by the same counsel, or the same law firm.»

Fra internasjonal rettspraksis vises til Högsta Domstolens dom inntatt i NJA 2010 side 317 premiss 5 og 6:

5. «Den omständigheten att en advokatbyrå medverkar till att en viss skiljeman ofta får skiljeuppdrag är något som kan ge intrycket att skiljemannen har bindningar till byrån och kan därigenom rubba förtroendet för skiljemannens opartiskhet (jfr Lindskog, Skiljeförfarande, 2005, s. 453). Antalet tidigare uppdrag och deras omfattning får då betydelse, men det måste göras en helhetsbedömning med beaktande av omständigheterna i det enskilda fallet. Vid denna bedömning bör det vägas in bl.a. om skiljemannen fått skiljeuppdrag bara från den ifrågavarande advokatbyrån eller från flera advokatbyråer, och det bör kunnages en viss betydelse om en och samma advokat eller flera advokater vid advokatbyrån medverkat till att han fått uppdragen.
6. Vid bedömningen bör det göras en skillnad mellan uppdrag som partsutsedd skiljeman och som ordförande i en skiljenämnd. Ordföranden utses vanligen gemensamt av de skiljemän som parterna har valt (se 13 och 20 §§ lagen om skiljeförfarande) och ett uppdrag som ordförande kan därför normalt inte anses skapa någon sådan koppling till en viss advokatbyrå att det skulle kunna rubba förtroendet för skiljemannen.»

Ved vurderingen av habilitet vil det kunne ha betydning om voldgiftsdommeren har misligholdt sin opplysningsplikt, jf. vogl. § 14 første ledd og HR-2025-699-A avsnitt 16.

#### Den konkrete vurderingen

Spørsmålet er om det foreligger særlige forhold i saken som etter en objektiv målestokk gir partene og allmenheten rimelig og saklig grunn til å tvile på dommerens upartiskhet i den aktuelle saken, jf. HR-2025-921-A avsnitt 45 og HR-2025-699-A avsnitt 12.

Det er på det rene at forholdet mellom en voldgiftsdommer og den ene partens prosessfullmektig eller advokatfirmaet prosessfullmektigen arbeider for, kan være et slikt forhold, jf. bl.a. IBA-retningslinjene (2024) del 2 punkt 3.2.8 og 3.2.9 og Högsta Domstolens dom i NJA 2010 side 317 premiss 5 og 6.

Det vil bero på en konkret vurdering om forholdet mellom voldgiftsdommeren og prosessfullmektigen eller prosessfullmektigens advokatfirma fører til inhabilitet i den enkelte saken. Det sentrale vil være om det etter en objektiv målestokk foreligger en så nær tilknytning at det er rimelig og saklig grunn til å tvile på dommerens upartiskhet. Retten er enig med saksøker i at et eventuelt ønske hos en voldgiftsdommer om ytterligere oppdrag fra et advokatfirma, vil kunne utgjøre en tilknytning.

Retten tar utgangspunkt i oppdrag Wilhelmsen har fått fra Advokatfirmaet Thommessen før dommen i saken her. Det er opplyst at Advokatfirmaet Thommessen medvirket til at Wilhelmsen de tre årene før oppnevningen i mars 2025 ble oppnevnt som voldgiftsdommer i tre saker. Den ene saken ble avsluttet i mai 2022, den andre i oktober 2022 og den tredje i januar 2024. Dette er færre oppdrag enn terskelverdien for oransje kategori i IBA-retningslinjene, som krever mer enn tre saker. Oppnevning i den første saken var dessuten mer enn tre år før oppnevning i saken her. Antall oppdrag som voldgiftsdommer taler følgelig isolert sett mot inhabilitet.

Også samlet honorar har imidlertid betydning. Wilhelmsen mottok i de tre voldgiftssakene honorar på til sammen ca. kr. 5,6 millioner. Det er lagt til grunn at Wilhelmsen hadde en årsinntekt på ca. kr 3,6 millioner i 2022-2024, slik at honorarene fra oppdragene fra Advokatfirmaet Thommessen utgjorde ca. 55% av hennes inntekter disse årene. Honorarenes størrelse kan tale for inhabilitet.

I tillegg til disse oppnevningene, ga Wilhelmsen en «second opinion» i forbindelse med en voldgiftssak hvor Advokatfirmaet Thommessen var prosessfullmektig for en av partene. Oppdraget ble avsluttet i juni 2024 og honoraret var kr 133 000. Advokatfirmaet Thommessen satte også advokatfirmaet Holman Fenwick & Willian LLP (HFW) i forbindelse med Wilhelmsen for utarbeidelse av en ekspertrapport i anledningen en voldgiftssak i London. Oppdraget ble avsluttet i august 2024 og honorar var kr 336 000. Retten peker på at Advokatfirmaet Thommessen ikke var oppdragsgiver for Wilhelmsen i den siste saken, men formidlet et mulig oppdrag.

IBA-retningslinjene har ikke regler om at man skal legge sammen oppnevninger som voldgiftsdommer og ekspert. Retten legger likevel til grunn at det er den samlede medvirkning til oppdrag som er avgjørende for tilknytningen.

Som Högsta Domstolen påpeker kan det også ha betydning om det er samme eller ulike advokater i advokatfirmaet som medvirker til oppdrag. Advokatfirmaet Thommessen er et stort forretningsjuridisk advokatfirma i Norge, med over 300 advokater og advokatfullmektiger. Det var tre ulike advokater hos Advokatfirmaet Thommessen som medvirket til at Wilhelmsen fikk de tre oppdragene. Dette taler i noen grad mot inhabilitet.

Det taler videre mot inhabilitet at oppdragene fra Advokatfirmaet Thommessen utgjorde en begrenset del av de eksterne oppdragene Wilhelmsen var involvert i. Hun var i samme periode involvert i fire andre voldgiftssaker, med syv ulike involverte advokatfirmaer. Hun hadde også 14 andre oppdrag (ekspertvitne og vurdering av dommer og andre juridiske spørsmål) med 11 forskjellige oppdragsgivere. I tillegg hadde hun andre verv, bl.a. som leder av Finansklagenemnda Skade og i komitéen som reviderer Nordic Marine Insurance Plan.

Retten legger i tillegg en viss vekt på at alle Wilhelmsens tidligere oppnevninger var fellesoppnevninger, som generelt skaper en mindre partstilknytning og et større preg av

uavhengighet enn hvor partene oppnevner hver sin dommer, jf. Ot.prp. nr. 27 (2003–2004) side 93 (spesialmotivene til § 13). Fellesoppnevnelser er et signal utad om en anerkjent høy faglig kompetanse og høy personlig integritet.

Saksøker anfører at det har betydning for habiliteten som voldgiftsdommer i saken her at Advokatfirmaet Thommessen også etter avsigelsen av dommen i saken her, har medvirket til at Wilhelmsen har fått oppdrag som voldgiftsdommer. Det er vist til en fellesoppnevneelse ultimo januar 2026 og at Advokatfirmaet Thommessens klient oppnevnte henne i en sak i mars 2026. Etter rettens syn har etterfølgende oppdrag ikke direkte betydning for Wilhelmsens habilitet, siden de ikke har kunnet påvirke henne under utførelsen av dette oppdraget. De etterfølgende oppdragene illustrerer imidlertid risikoen for inhabilitet ved gjentatte oppdrag.

Selv om Advokatfirmaet Thommessen i årene før oppnevnelser i saken her har formidlet noen voldgiftsoppdrag til Wilhelmsen og disse har hatt en viss økonomisk verdi, har retten etter en samlet vurdering kommet til at kontakten mellom Wilhelmsen og Advokatfirmaet Thommessen ikke har vært tilstrekkelig nær til at det etter en objektiv målestokk gir partene og allmenheten rimelig og saklig grunn til å tvile på hennes upartiskhet som voldgiftsdommer i saken her.

### **Voldgiftsrettens vurdering av saksøkers anførsler**

#### Rettslig utgangspunkt

Som nevnt kan en voldgiftsdom settes til side dersom «saksbehandlingen strider mot loven eller partenes avtale og det er nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for avgjørelsen», jf. vogl. § 43 første ledd bokstav e. Den anførte saksbehandlingsfeilen er at voldgiftsretten ikke tok stilling til en av saksøkers sentrale anførsler. Kravene til domsgrunner får derved betydning.

Voldgiftsdommen skal angi de grunner den bygger på, jf. vogl. § 36 andre ledd. Lovens ordlyd stiller følgelig ikke strenge krav til domsgrunnene, og ordlyden taler isolert sett for et vesentlig mindre strengt krav enn i tvisteloven § 19-6.

Departementet sluttet seg i Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) kapittel 16.7, til vurderingen og forslaget i NOU 2001: 33 Voldgift, del II kapittel 8.10.6 (side 73) der det om voldgiftsdommens form og innhold bl.a. heter:

«Etter utvalgets oppfatning bør en voldgiftsdom av notoritetshensyn være skriftlig. Den bør videre være signert av voldgiftsdommerne. Det bør imidlertid være tilstrekkelig at flertallet av dommerne signerer avgjørelsen, så lenge grunnen til at ikke alle har signert fremgår. En slik løsning kan motvirke at enkelte av dommerne ved å nekte å signere kan hindre voldgiftsretten i å avsi dom. Videre bør voldgiftsdommen inneholde dato og sted for avsigelse, da disse forholdene har betydning i ulike relasjoner. Det bør etter utvalgets mening være et krav til begrunnelse. Riktignok vil en begrunnelse kunne medføre et arbeid for voldgiftsretten som kan koste en del penger. En begrunnelse vil imidlertid kunne ha stor betydning for partene, og den kan også være viktig for å forstå avgjørelsen.

Videre vil en begrunnelse sikre at avgjørelsen blir gjennomtenkt og gjennomarbeidet slik at den gir et riktig resultat. Dersom partene av hensyn til omkostningene ikke ønsker at avgjørelsen skal begrunnes, vil de kunne avtale det. Det vises til utkastets § 6-6»

I særmerknadene til § 36 heter det på side 106:

«Bestemmelsen inneholder ikke nærmere krav til begrunnelsen, utover at dommen skal angi de grunner den bygger på. Hvor utførlig begrunnelsen skal være, må vurderes i det konkrete tilfellet, men voldgiftsretten må i det minste redegjøre for hva den har funnet bevist og for rettsanvendelsen.»

Det følger av Rt-2011-986 avsnitt 23 til 25 at tvetydighet og uklarhet i en voldgiftsdom ikke hindrer tvangfullbyrdelse. Retten er ikke kjent med andre avgjørelser fra Høyesterett som avklarer kravet til domsgrunner i vogl. § 36 andre ledd.

I LG-2010-175874 la lagmannsretten til grunn at kravene til domsgrunner i den saken – tolkning av en leieavtale mellom næringsdrivende, der voldgiftsprosessen i stor grad fulgte prosessen for sivile søksmål – var de samme som for dommer etter tvisteloven § 19-6.

I LH-2024-1638 la lagmannsretten til grunn at voldgiftslovens krav til domsgrunner i hvert fall ikke er strengere enn de krav som stilles til begrunnelsen etter tvisteloven, og at det er en høy terskel for å sette til side en voldgiftsdom på grunn av mangelfulle domsgrunner.

I LB-2023-62913 ble spørsmålet grundig drøftet, og lagmannsretten kom til at lovens ordlyd, forarbeider og reelle hensyn tilsa et lavere krav til begrunnelse enn etter tvisteloven. Lagmannsretten konkluderte med at en voldgiftsdom må være beheftet med svært grove mangler i begrunnelsen for at manglene skal kunne medføre ugyldighet. Tvetydigheter eller selvmotsigelser er ikke tilstrekkelig.

Kolrud, m.fl.: Voldgiftsloven, lovkommentar (Juridika), à jour 25. november 2011, uttaler i kommentar 11.5 til § 43 at voldgiftsdommens ugyldighet ikke kan baseres på at dens begrunnelse er mangelfull, spesielt i lys av innvirkningskriteriet. Domstolene er avskåret fra å overprøve voldgiftsrettens tolkning, bevisvurdering eller rettsanvendelse, og mangler ved disse forholdene kan derfor ikke påberopes som ugyldighetsgrunnlag. Selv uklar og tvetydig begrunnelse er ikke tilstrekkelig til å underkjenne en voldgiftsdom, jf. Rt-2011-986. Krenkelse av kontradiksjonsprinsippet kan være en saksbehandlingsfeil som kan lede til ugyldighet etter vogl. § 43 første ledd bokstav b, men voldgiftsretten plikter imidlertid ikke å omtale i begrunnelsen alle detaljer i partenes anførsler. Reusch og Knudsen: Gyldendal Norsk Lovkommentar (Rettsdata), à jour 22. august 2025 uttaler i note 137 at en voldgiftsdom ikke kan kjennes ugyldig på grunn av mangelfull begrunnelse.

#### Den konkrete vurderingen

Saksøker anfører at voldgiftsretten ikke tok stilling til saksøkers sentrale anførsler knyttet til tolkningen av ansvarsforsikringen.

Saksøker anførte for voldgiftsretten at unntaksbestemmelsen i Rule 34.1.4 ikke kan tolkes isolert, at ansvarsforsikringen må tolkes som en helhet for å fastslå dens dekningsområde, og at det da er sentralt å vurdere unntaket opp mot hovedregelen i Rule 12. En vid og isolert fortolkning av unntaket i Rule 34.1.4 ville gjøre hovedregelen i Rule 12 innholdsløs og reelt sett fjerne lasteskadeansvaret fra ansvarsforsikringens dekningsfelt.

Det er enighet om at voldgiftsretten oppfattet saksøkers anførsler, men saksøker anfører at voldgiftsretten i sin avgjørelse ikke tok opp i seg de sentrale elementene fra anførselen. Saksøker anfører at dette er en saksbehandlingsfeil, og at det er nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for avgjørelsen, jf. vogl. § 43 første ledd bokstav e.

Retten har gjennomgått voldgiftsdommen. Etter innledning om partene, voldgiftsavtalen, voldgiftsretten og sakens bakgrunn, gjengir voldgiftsdommen i del 6 partenes anførsler og påstander. Saksøkers anførsler er gjengitt fra side 10 til side 14. Det kommer klart frem av teksten at voldgiftsretten oppfattet saksøkers anførsler omkring tolkningen av Rule 34.1.4 og forholdet til Rule 12.

Under rettens vurdering i voldgiftsdommens punkt 7.3 drøftet retten om Rule 34.1.4 kom til anvendelse, hvilket var hovedtvisten mellom partene (avsnitt 102 flg.). Voldgiftsretten tok utgangspunkt i ordlyden i Rule 12, som viste til Rule 10, og ansvarsbegrensningene i forsikringsvilkårene del 5 (herunder den omtvistede Rule 34.1.4) og de generelle vilkårene i del 6.

Voldgiftsretten anga deretter i punkt 7.3.2 de rettslige utgangspunktene for tolkningen av forsikringsvilkår. Deretter behandlet retten i punkt 7.3.3 ordlyden i Rule 34.1.4, før voldgiftsretten i punkt 7.3.4 tolket henvisningen i Rule 34.1.4 til CSS-retningslinjene. Voldgiftsretten anvendte i dommens punkt 7.3.5 Rule 34.1.4 på faktum i saken, og konkluderte med at det forelå flere kvalifiserte brudd på CSS-retningslinjene. I dommens punkt 7.3.6 drøftet retten årsakssammenheng mellom avviket fra CSS-retningslinjene og potensielt ansvar. Dommens punkt 7.4 behandlet betydningen av Rule 10, før punkt 7.5 drøftet anvendelsen av forsikringsavtaleloven § 4-9 tredje ledd. I dommens punkt 7.6 gjenga voldgiftsretten igjen Coli Bulks anførsel om at tolkningen av Rule 34.1.4 etter ordlyden uten begrensninger, innebærer at lasteskadeansvar for praktiske formål ikke er dekket av forsikringsavtalen.

Voldgiftsretten la etter bevisførselen til grunn at de fleste lasteskader skjer ved lasting og lossing, og at slike skader i stor grad vil være dekket av forsikringsavtalen (avsnitt 118). Voldgiftsretten var følgelig ikke enig med saksøker i at dekningsregelen i Rule 12 blir innholdsløs ved en ordlydsfortolkning av Rule 34.1.4.

Når man leser voldgiftsdommen i sammenheng, kommer det etter rettens syn klart frem at voldgiftsretten har oppfattet og vurdert saksøkers sentrale anførsler. Noe annet er at

voldgiftsretten etter en samlet vurdering ikke er enig i saksøkers anførsler og rettsanvendelse, og heller ikke saksøkers påstand om at lasteskadedekningen blir uten innhold med voldgiftsrettens forståelse og anvendelse av forsikringsavtalen Rule 12 og 34.1.4. Retten kan ikke se at det er grunnlag for å konkludere med at voldgiftsretten ved utformingen av domsgrunnene har begått en saksbehandlingsfeil som strider mot loven, og heller ikke at det er nærliggende at utformingen av domsgrunnene på noen måte utgjør en feil det er nærliggende kan ha hatt betydning for avgjørelsen.

### **Saksbehandlingsfeil ved voldgiftsrettens saksomkostningsavgjørelse**

#### Rettslig utgangspunkt

Vogl. § 40 regulerer fordeling av saksomkostninger mellom partene, og lyder slik:

«Voldgiftsretten skal etter begjæring fra en part fordele kostnadene til voldgiftsretten mellom partene slik den finner riktig.

Voldgiftsretten kan etter begjæring fra en part pålegge en annen part å dekke alle eller deler av partens kostnader med saken dersom den finner dette riktig.

Voldgiftsrettens fordeling av kostnadene tas inn i dommen eller i avgjørelsen som avslutter saken. Voldgiftsrettens fordeling av kostnader mellom partene er endelig.

Paragrafen kan fravikes ved avtale.»

Det fremgår av ordlyden at voldgiftsretten kan tilkjenne saksomkostninger helt eller delvis «dersom den finner dette riktig», og bestemmelsen har ikke nærmere regler om vilkårene for dette. Partene hadde ikke avtalt nærmere regler som voldgiftsretten skulle følge ved avgjørelsen av saksomkostningsspørsmålet, slik de etter fjerde ledd hadde adgang til.

I Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) kapittel 16.9.4, jf. 16.9.2 fremgår at departementet var enig i Tvistemålsutvalgets syn på hvordan voldgiftsloven burde regulere fordeling av saksomkostningene mellom partene, som utvalget beskrev slik:

«Utvalget mener at det ikke er hensiktsmessig i loven detaljert å angi prinsippene for hvordan omkostningene til retten skal fordeles mellom partene. Dette bør overlates til voldgiftsretten. Det vil for voldgiftsretten være naturlig å se hen til de prinsipper for fordeling av saksomkostninger som gjelder for de alminnelige domstolene.»

I Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) spesialmotivene til § 40 (side 109) heter det:

«Bestemmelsen inneholder ikke noen nærmere angivelse av når det er riktig å pålegge en part å dekke hele eller deler av motpartens omkostninger. Voldgiftsretten er ikke bundet av tvistemålslovens regler om saksomkostninger, men bør ved avgjørelsen se hen til de prinsipper for avgjørelse av saksomkostningskrav som gjelder i saker for de alminnelige domstoler.»

Voldgiftsrettens fordeling av kostnader mellom partene er endelig, jf. fjerde ledd. Det betyr at avgjørelsen om saksomkostningene ikke kan bringes inn for domstolene for materiell overprøving, jf. Ot.prp. nr. 27 (2003-2004) side 109.

Når loven ikke har regulert nærmere vilkårene for å tilkjenne saksomkostninger eller hvordan voldgiftsretten skal behandle slike krav, og partene ikke har avtalt særlige regler for hvordan voldgiftsretten skal følge ved avgjørelsen av saksomkostningsspørsmålet, legger retten til grunn at det er høy terskel for å konkludere med at saksbehandlingen strider mot loven og det er nærliggende at feilen kan ha hatt betydning for avgjørelsen, jf. vogl. § 43 første ledd bokstav e.

#### Den konkrete vurderingen

Saksøker anfører at voldgiftsretten ikke på en forsvarlig måte har foretatt en reell vurdering av saksøkers innsigelser til saksøktes saksomkostningskrav.

Retten tar utgangspunkt i at voldgiftsdommen punkt 8 behandler fordelingen av partenes saksomkostninger i avsnittene 163 følgende, med drøftelse særlig i avsnitt 169-170 på side 28-29. Voldgiftsretten har oppfattet saksøkers innsigelse om at saksøktes omkostningskrav overstiger det som var rimelig og nødvendig i denne saken (avsnitt 166). Den konstaterer at partene ikke har inngitt spesifiserte omkostningsoppgaver, der antall timer og timepris fremgår, og legger til grunn at hovedforskjellen i kravene skyldes ulikt antall timer brukt. Videre legger voldgiftsretten til grunn at saksøkte hadde hovedbyrden med å fremskaffe dokumentasjon og å utarbeide felles faktisk og juridisk utdrag. I tillegg kom arbeid knyttet til sakkyndig vitneførsel. Voldgiftsretten mente dette merarbeidet for saksøkte og utgiftene til sakkyndige vitner var nødvendig og hensiktsmessig som forsvar mot søksmålet.

Saksøker anfører særlig at voldgiftsretten, for å ta stilling til omkostningsspørsmålet på en forsvarlig måte, skulle ha innhentet informasjon fra saksøkte om antall advokater på oppdraget, arbeidsfordelingen mellom dem, og advokatenes timepriser, og så vurdert om det hadde vært mer effektivt å bare benytte én advokat.

Retten viser til at Coli Bulks omkostningsoppgave 8. desember 2025 til voldgiftsretten bare anga salærkravet, uten noen opplysninger om antall advokater på oppdraget, antall fakturerte timer eller timepris. Salærkravet var delt opp i saksforberedelsen frem til de muntlige forhandlingene, salærkravet for de muntlige forhandlingene, og utlegg. Likeledes inneholdt NHCs omkostningsoppgave 10. desember 2025 bare salærkravet frem til og med tilsvaret, salærkravet for ytterligere saksforberedelse og de muntlige forhandlingene, og utlegg. Heller ikke denne oppgaven opplyste om antall advokater på oppdraget, antall fakturerte timer eller timepris. NHC begrunnet imidlertid kravet sitt med hovedansvaret for dokumentasjon og forberedelse av felles faktisk og juridisk utdrag. Videre anførte NHC i omkostningsoppgaven at saken og saksøkers prosessopplegg gjort saksøktes arbeid uforholdsmessig komplekst i forhold til Coli Bulks underliggende potensielle ansvar. I tillegg anførte NHC i oppgaven at Coli Bulk ikke førte noen sakkyndige vitner, og at NHC førte 75% av antall vitner og sakkyndige vitner under de muntlige forhandlingene.

Retten legger utfra omkostningsoppgavenes innhold til grunn at partene hadde en felles forståelse av at det ikke var nødvendig å angi antall advokater på oppdraget, antall fakturerte timer eller timepriser, for at voldgiftsretten skulle få et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag. Retten noterer seg videre at NHC opplyste flere grunner av betydning for omkostningskravet og hvorfor det var høyere enn omkostningskravet fra Coli Bulk.

Retten har videre notert seg at Coli Bulk i sin e-post 12. desember 2025 til voldgiftsretten med innsigelser til omkostningskravet fra NHC, ikke anførte at det var nødvendig for voldgiftsretten å innhente mer spesifiserte omkostningsoppgaver fra partene, herunder opplysninger om hvor mange advokater som hadde utført oppdraget, deres timepriser, og at retten måtte vurdere om det hadde vært mer kostnadseffektivt å bare bruke én advokat. Dette ville ha vært riktig tidspunkt å anføre hvilke krav som skulle stilles til spesifisering av omkostningsoppgavene til voldgiftsretten, slik at voldgiftsretten kunne ha vurdert om den var enig, og eventuelt ha innhentet supplerende opplysninger fra begge parter.

Retten legger som nevnt til grunn at vogl. § 40 stiller mindre detaljerte krav til spesifisering av omkostningsoppgavene enn tvistelovens regler. Partene valgte her ikke å avtale nærmere regler om hvilke opplysninger omkostningsoppgavene til voldgiftsretten skulle inneholde og hvilke vurderinger voldgiftsretten skulle foreta ved fordelingen av omkostningsansvaret. Voldgiftsretten la utfra forklaringen i omkostningsoppgaven fra NHC som nevnt til grunn at hovedforskjellen i salærkravene var ulikt antall fakturerte timer knyttet til dokumentasjon, forberedelse av felles faktisk og juridisk utdrag og arbeid knyttet til sakkyndige vitner, som voldgiftsretten fant var rimelig og hensiktsmessig i saken. Voldgiftsretten foretok en proporsjonalitetsvurdering, slik også tvl. § 20-5 første ledd gir anvisning på.

Etter rettens syn foretok voldgiftsretten her en forsvarlig skjønnsutøvelse innenfor rammen av en riktig forståelse av vogl. § 40. Partene var tydeligvis enige om at det ikke var nødvendig med detaljerte opplysninger i omkostningsoppgaven, NHC ga likevel ytterligere opplysninger som begrunnet deres krav, og kontradiksjon ble ivaretatt ved at Coli Bulk fikk kommentere NHCs omkostningskrav. Retten kan etter dette ikke se at voldgiftsrettens saksbehandling var i strid med loven eller partenes avtale, og det er uansett ikke nærliggende at en eventuell feil kan ha hatt betydning for avgjørelsen.

### **Saksomkostninger**

Saksøkte har fått medhold fullt ut, og har derfor krav på full erstatning for sine saksomkostninger, jf. tvl. § 20-2 første og andre ledd. Det foreligger ikke slike tungtveiende grunner som nevnt i tvl. § 20-2 tredje ledd for å gjøre unntak fra hovedregelen.

Full erstatning skal dekke alle partenes nødvendige omkostninger med saken som ikke særlige regler gir grunnlag for å unnta, jf. tvl. § 20-5 første ledd. Ved vurderingen av om

omkostningene har vært nødvendige, legges vekt på om det ut fra betydningen av saken har vært rimelig å pådra dem.

Advokat Nordstoga leverte en omkostningsoppgave på kr 1 016 808 eksklusiv mva. for 165,5 timers advokatbistand med gjennomsnittlig timesats kr 6 143. Inklusiv mva utgjør kravet kr 1 271 010. Til sammenligning leverte advokat Ellingsen en omkostningsoppgave på kr 495 000 eksklusiv mva for 110 timers advokatbistand med timesats kr 4 500.

Saksøker protesterte i prosesskriv 2. juli 2026 på omkostningsoppgaven fra saksøkte, og mente saksøktes tidsbruk gikk utover det som var nødvendig, hensyntatt tvistesummen i den underliggende saken og saksøkers tidsbruk. Det ble anført at saksøkte må ha brukt et team av advokater, der en advokat uten kjennskap til saken fikk hovedansvaret.

Saksøkte redegjorde nærmere for omkostningskravet i prosesskriv 3. juli 2026. Det fremgikk at advokat Nordstoga alene fakturerte 113,25 timer med timesats kr 5 850. Det ble anført at det var fornuftig at han hadde hovedansvaret for å håndtere ugylldighets-spørsmålet, siden han ikke var del av prosessen som ble angrepet. Saksøkte anførte bl.a. at de fikk hovedansvaret for å trekke opp de faktiske og rettslige rammene for habilitets-vurderingen, og måtte gi en utfyllende redegjørelse for saksøkers anførsler under de muntlige forhandlingene i voldgiftsretten. Saksøkte pekte også på betydningen av å unngå en ny og fordyrende rettsrunde om sakens materielle spørsmål.

Etter rettens syn er omkostningskravet fra NHC noe for høyt, hensett til sakens betydning, omfang og kompleksitet. Retten tar utgangspunkt i at det er fakturert et meget høyt antall timer, og til en forholdsvis høy gjennomsnittlig timepris. Det er fakturert vesentlig flere timer enn fra saksøkers advokater, som kjente saken fra før, og til en høyere timepris. Etter rettens syn var det ikke nødvendig at en advokat uten kjennskap til voldgiftssaken skulle ha hovedansvaret for søksmålet, og retten legger til grunn at kjennskap til saken ville redusert samlet timetall. Retten har kommet til at samlet tidsbruk og høy timepris sett i sammenheng tilsier en nedsettelse av kravet. Etter en konkret helhetsvurdering legger retten til grunn at rimelig og nødvendig salærkrav i denne saken passende kan settes til 700 000 eksklusiv mva., kr 875 000 inklusiv mva.

\*\*\*

## **DOMSSLUTNING**

1. Norwegian Hull Club – Gjensidige Assuranseforening frifinnes.
2. Coli Bulk Carriers GmbH erstatter saksomkostninger for Norwegian Hull Club – Gjensidige Assuranseforening med 875 000 – åttehundreogsyttifemtusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av dommen.

Retten hevet

Hans-Christian Ingebrigtsen

Dommen ble avsagt uten partene til stede og forkynnes for dem ved prosessfullmektigene. Dommen kan ankes til lagmannsretten innen én måned, jf. tvl. § 29-1, jf. § 29-2, jf. § 29-5. Veiledning om ankeadgangen i sivile saker vedlegges.

## Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

### Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

### Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre f.eks. om det bør være muntlig behandling i rettsmøte, skriftlig behandling og/eller rettsmekling.

### Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klar overvekt av sannsynlighet for at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

### Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

### Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

### **Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett**

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling dersom anken ikke reiser spørsmål av betydning utover den aktuelle saken, og heller ikke andre hensyn taler for at anken bør prøves. Anken kan også nektes fremmet dersom den reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.